

Kőeszközök, kerámiák és fémek archeometriája

- Kőeszköz nyersanyag adatbázisok
- Schafarzik, Historic quarries, Miss Marble stb
- Kerámia adatbázisok (pl. amphora, CERAMIS)

Kőeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Adatbázis:

tények, adatok strukturált és visszakereshető elrendezése
(nem csak számítógépen!)

Modellek:

- relációs (egymással kapcsolatban levő táblák)
- hierarchikus v. hálós
- szöveges
- vegyes adatállományok

Kőeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Adatbázis:

tények, adatok strukturált és visszakereshető elrendezése
(nem csak számítógépen!)

Követelmények:

- konzisztencia
- hitelesség
- hozzáférhetőség
- dinamikus adatjavítás

Köeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Adatbázis:

összetett folyamat

szereplők (belső és külső):

adat „termelő”

adat-gazda

rendszerfejlesztő

adatbevívő

„arató”, összeállító és statisztikai értelmező

„mezei” felhasználó

Köeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Adatbázis:

bonyolult “tulajdon” és szerzői jogok

személyes adat és adatbázis

kutató csoport közös adatbázisa

intézményi szintű adatbázis

nyilvános adatbázisok (feltételekkel és nélkül),
nemzeti és nemzetközi szinten

Köeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Példák

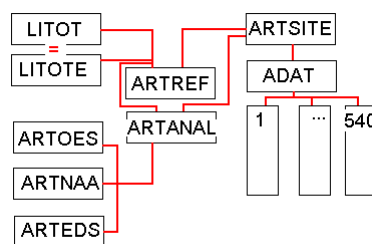
Litotéka adatbázis

Első változat 1980 évek vége (dBASE III+)

Jelenleg is használt változat: DataEase

DOS- os platform, relációs adatbázis,
személyes, egy felhasználós, képeket
nem fogad

Adattartalom: lelőhelyek köeszközei,
köeszköz nyersanyag források,
vizsgálatok, vizsgálati adatok

Alapján elkészült:

Litotéka I-II katalógusok (angol)

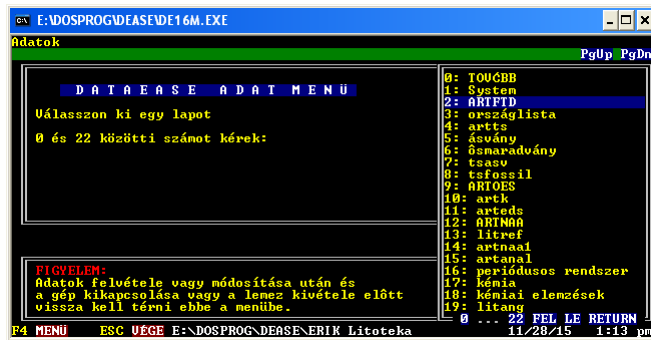
Alapadatok internetes szolgáltatása
(kényelvű, képekkel, korlátozottan
kereshető)

Intézményi adatbázis (leltárkönyv)
adattartalma

Egyedi lelőhely feldolgozások

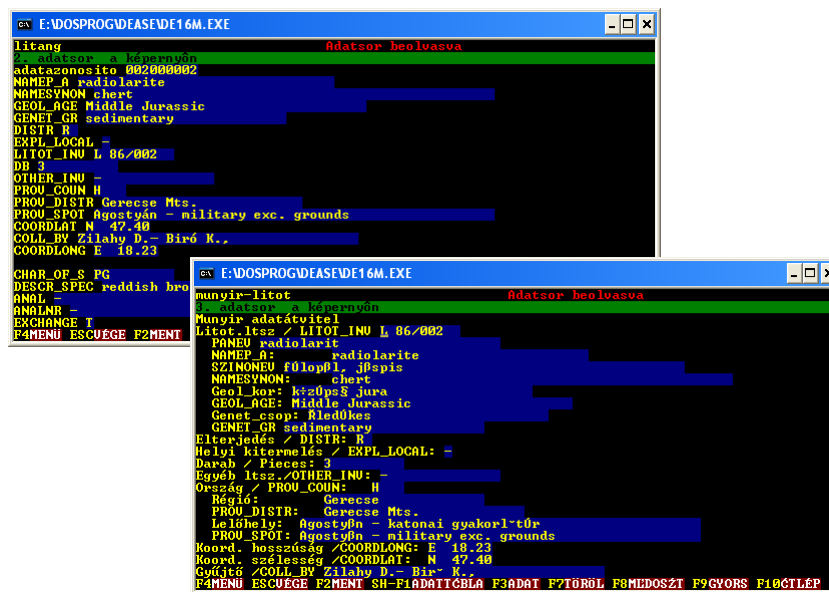
Köeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

DataEase (1991-2002 (> 2015))

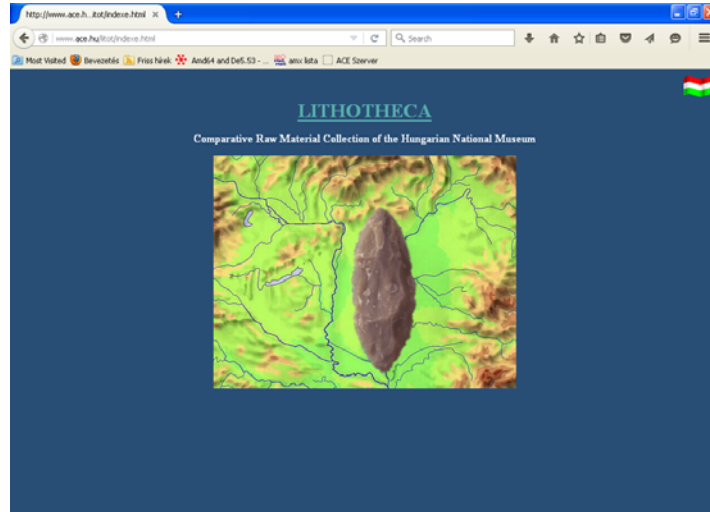
Köszeközök, kerámák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

DataEase (1991-2002 (> 2015))

Köszeközök, kerámák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

http://www.ace.hu/litot/indexe.html

Kőeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

http://www.ace.hu/litot/indexe.html

Locality	Region	Lithotheca inv. nr.
Tólgaj mts.		1.96.017
Abatizsentső - Brakkó mts.	Tólgaj mts.	1.96.001
Agostyán - military exc. grounds	Gerecse mts.	1.96.002
Agostyán - military exc. grounds	Gerecse mts.	1.96.003
Aonostván -		

Name: radiolite
Synonymes: chert
Geological age: Middle Jurassic
Geological group: radiolite
Distribution: B
Local exploitation: W
Lithotheca inv. nr.: 1.96.002
Pieces: 3
Other inv. nr.: -
Country: H
Region: Gerecse mts.
Locality: Agostyán - military exc. grounds
Coordinates (lat.): N 47.40
Collected by: Záhly D. - Biro K.
Coordinates (long.): E 18.23
Character of the locality: PG
Description: reddish brown, chonchooidal fracture
Analyses: -
Analysis reference number: -
Exchange material available: -
References: Kónkó 1986, Némzky 1961
Munsell colour: 5 R 4/2 - 10 R 3/4
Transparency: 1

Kőeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

MUNYIR (2004-2010)

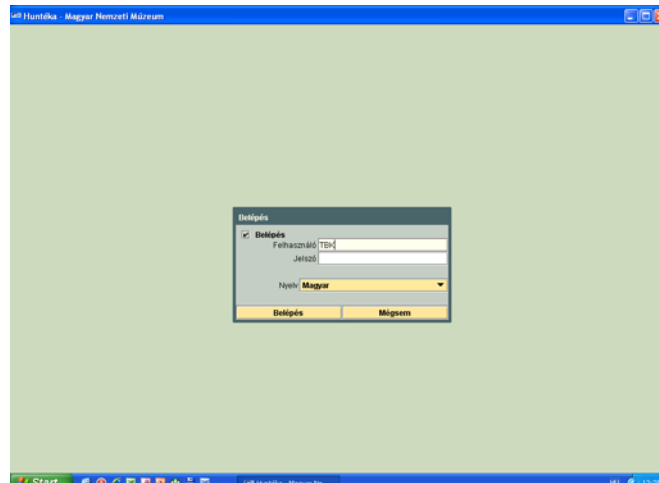

Köszközők, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

MUNYIR (2004-2010)

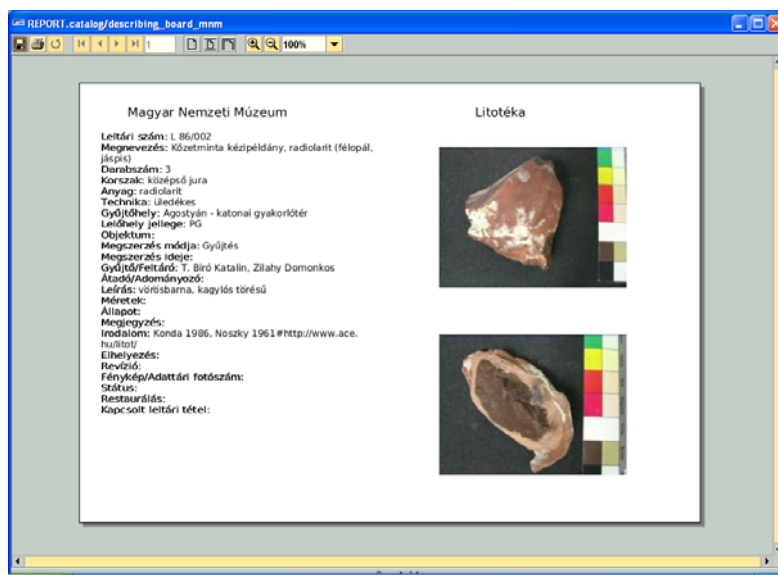
archeometriája 2017.12.15.

HUNTÉKA (2010- ?)

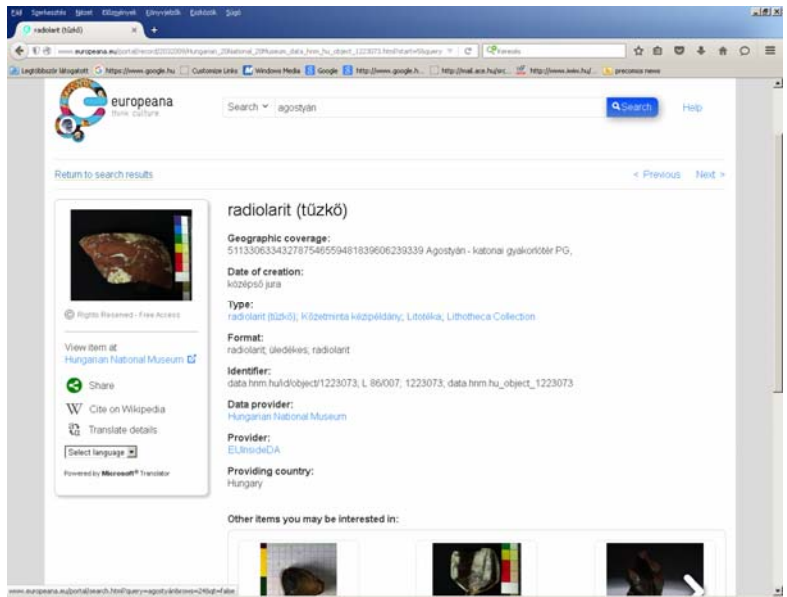
Köszeközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

HUNTÉKA (2010- ?)

Köszeközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Public: Europeana (2014- ?)

Kőeszközök, keramikák és tennék archeometriája 2017.12.15.

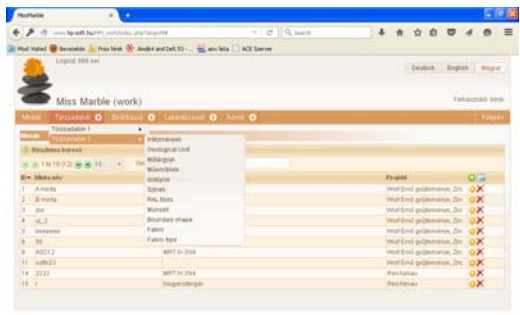
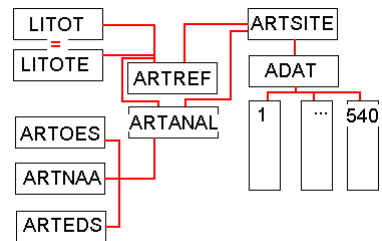
Példák

Litotéka adatbázis

Jelenleg készül: MySQL változat
 webes felületen elérhető-tölthető,
 képet fogad, sok felhasználós

MissMarble/ Ceramis típusú
 adatbázis

Adattartalom: lelőhelyek kőeszközei,
 kőeszköz nyersanyag források,
 vizsgálatok, vizsgálati adatok

Kőeszköz archeometriája 2017.12.15.

Példák

Őskori nem-fémes nyersanyagatlasz

OTKA projekt adatbázisa

forrás: Litotéka adatbázis,
szakirodalom, Magyarország
1:100000 földtani atlasza,
Schafarzik 1904 térkép

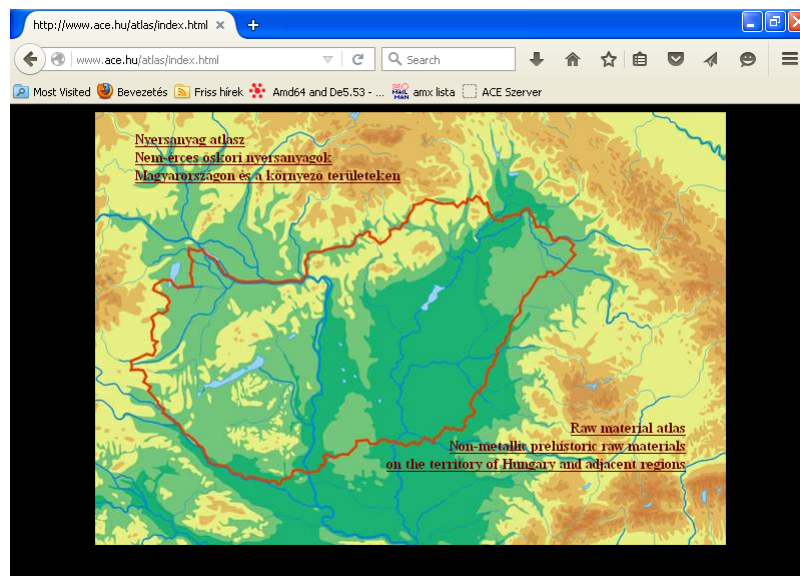
Adattartalom: őskori lelőhelyeken
azonosított nem-érces nyersanyagok

! azóta sokkal többet tudunk, a
frissítésre nincs mód

Kőeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

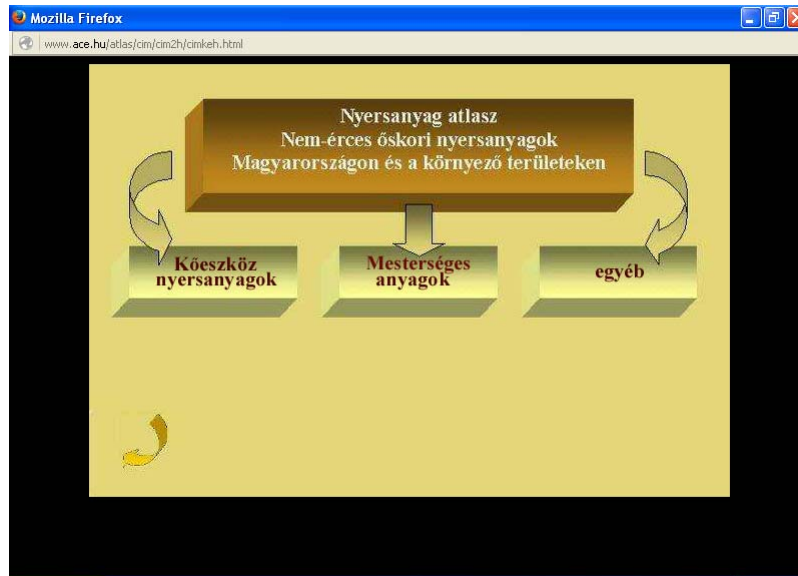
Példák

Nyersanyag atlasz

Példák

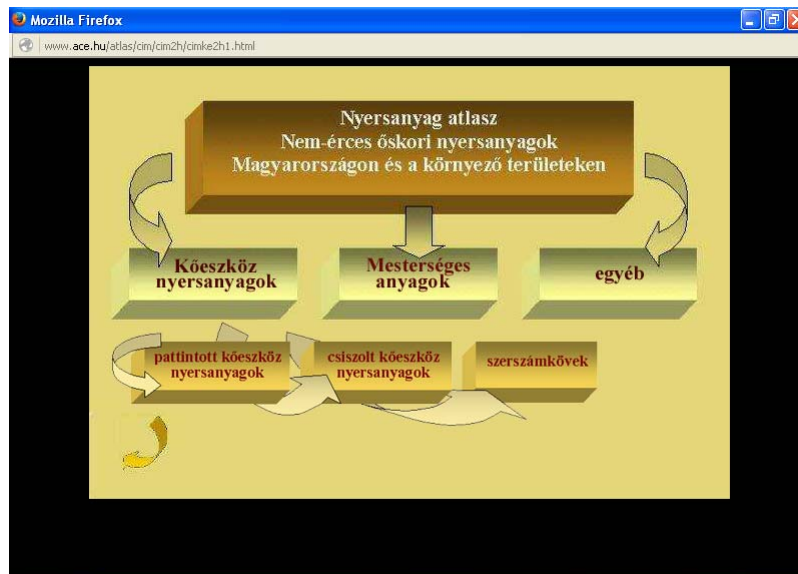
Nyersanyag atlasz

archeometriája 2017.12.15.

Példák

Nyersanyag atlasz

Példák

Nyersanyag atlasz

obszián

hidrotermális és limnikus kőzetek

radiolarit

tűzkő

szarukő

egyéb üledékes kőzetek

hegykristály

szélelti kvarcporfir

kvarcit

Fő lap

archeometrija 2017.12.15.

Példák

Nyersanyag atlasz

obszián (változatnév)

- nyersanyagforrás terület
- bánya
- műhely
- régészeti lelőhely
- nyersanyag
- csiszolat
- eszköz
- irodalom

obszián:

A legismertebb és leginkább kutatott Magyarországi nyersanyag. Vulkanikus üveg, amely nálunk a földtörténeti harmadidőszak fiatalabb részének intenzív vulkán tevékenységéhez kapcsolódik. A Kárpát-medencei obsziánok meglehetősen idős vulkán üvegeknek számítanak. G. BILGÁZZI és munkatársainak kutatásai szerint (1990) a szlovákiai obszián 15-16 millió évvel, a dél-tolnai obszián 10-12 millió évvel ezelőtt képződött. Az egyes változatok egymástól makroszkóposan is jól elválaszthatóak - áttetsző-átátszó, u.n. **kárpáti 1** (szlovák, **C1**) típus - átátszótlán, u.n. **kárpáti 2** (magyarországi) típus (Tolcsa **C2T**), illetve Erdőbénye-Mád **C2E** környéki változatok. Származási hely: Tokaj-Eperjesi hegység közepén, illetve déli része. A megfigyelt különbségek a kémiai összetételben is felfedezhetők.

archeometrija 2017.12.15.

Példák

Nyersanyag atlasz

obszidián

- nyersanyagforrás terület
- bánya
- műhely
- régészeti lelőhely

(változatnév)

- nyersanyag
- csiszolat
- eszköz
- irodalom

Carpathian obsidian

Western Mediterranean (Italian) obsidian

Central Anatolian obsidian

Eastern Mediterranean (Aegean) obsidian

archeometriája 2017.12.15.

Példák

Nyersanyag atlasz

obszidián

- nyersanyagforrás terület
- bánya
- műhely
- régészeti lelőhely

(változatnév)

- nyersanyag
- csiszolat
- eszköz
- irodalom

archeometriája 2017.12.15.

Példák

Történeti kőbányák (Historic quarries)

nemzetközi projekt adatbázisa

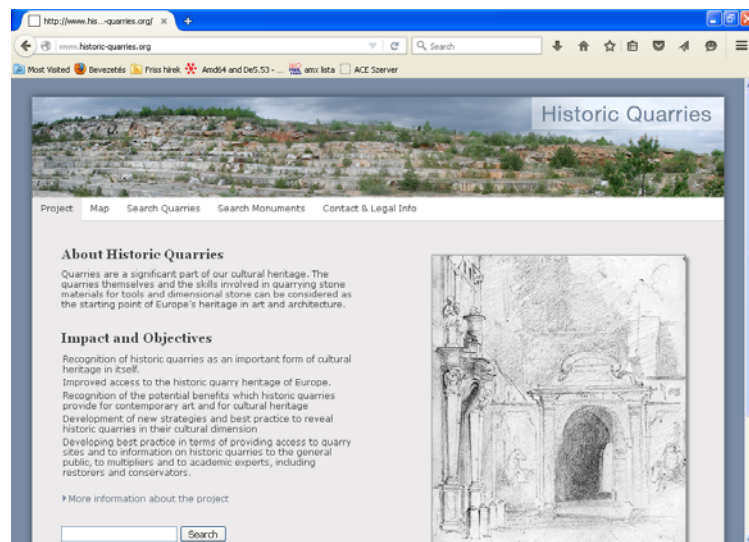
forrás: Schafarzik 1904 adatok,
bányabejárások

Adattartalom: Közép-Európa
(elsősorban a Kárpát-medence)
legfontosabb történeti kőbányái

Köeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Példák

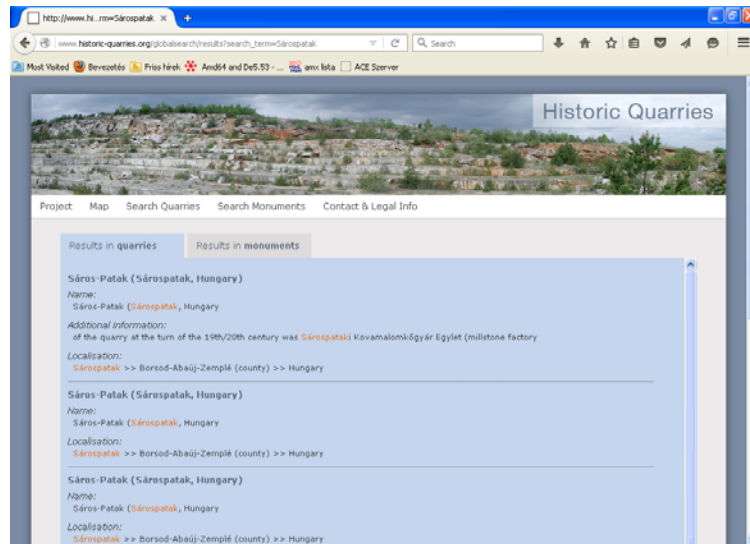
Történeti kőbányák

Köeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Példák

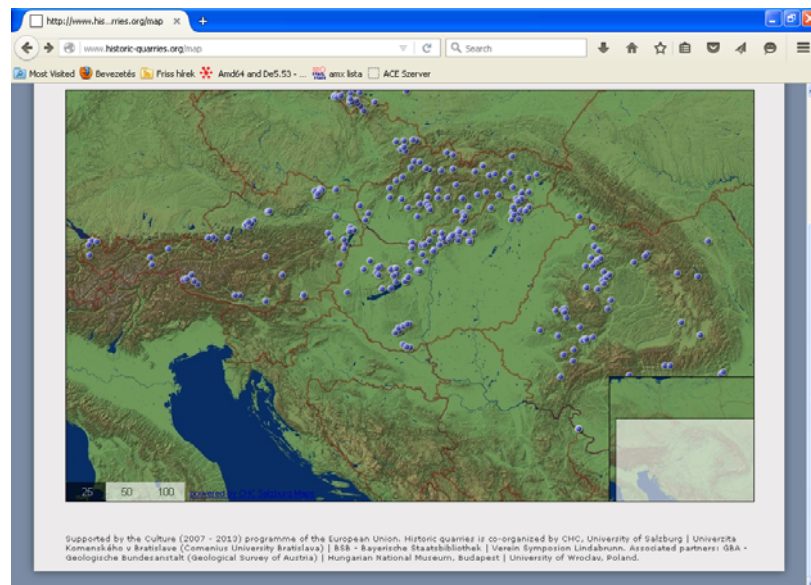
Történelmi kőbányák: Sárospatak

archeometrija 2017.12.15.

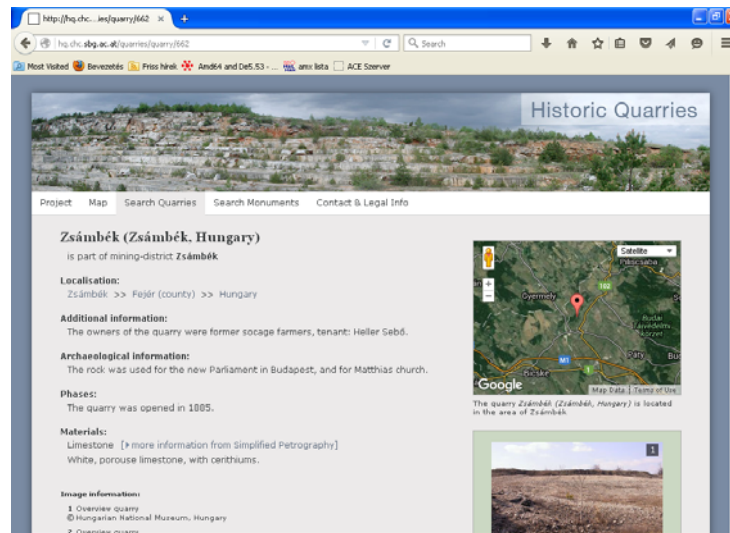
Példák

Történelmi kőbányák: bányahelyek

Példák

Történeti kőbányák: bányahelyek

Köeszközök, kerámiák és remek
archeometriája 2017.12.15.

Példák

CERAMIS

MÖB-DAAD nemzetközi projekt
adatbázisa / Miss Marble adatbázis
mintájára

forrás: saját vizsgálatok, főként
bükki kultúra

Adattartalom: Neolit kerámiák és
összehasonlító üledlékminták
vizsgálata

Köeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Példák

CeraMis

Samples(Edit) Bükk_1

Identification

Sample ID: 9592
Sample name: Bükk_1 Date of Sampling: 2007.01.21
Short Desc.: Geological Sample, Clay of Felsővadász
Sample type: Geological S. Archaeological S. Other

Locality of Geological Samples

Locality: Felsővadász
Continent: Europe
Country: Hungary
Geo. Unit: Pannonian Basin

Samples storage places

Name: Éró, Katalin
Inst.: Hungarian National Museum

Sampled by

Name: Éró, Katalin
Inst.: Hungarian National Museum

Save Refresh

Create a record: Hegedus, Péter Date: 2009.05.04 21:51:02

Close

Példák

CeraMis

Locality

Hungary

- Alföld
 - Endrőd
 - Füzesabony
 - Szarvas
 - Tiszaluc
 - Tiszszőlős
- Dunántúl
 - Dunántúli-dombság
 - Baktyánpuszta
 - Vérs
 - Dunántúli-középhegység
 - Kup
 - Thány
 - Északi-középhegység
 - Aggtelek
 - Bodrogkeresztúr
 - Boldogkőváralja
 - Edelény
 - Felsővadász
 - Garáchna
 - Sajószentpéter
 - Szeleka
 - Szendről

Filter: Search

ID: 10049
Loc. Name: Baktyánpuszta
Alt. names:
Geological Unit: Pannonian Basin
Country: Hungary
Continent:
Data added: 2009.12.21
Upward nest.: Dunántúli-dombság

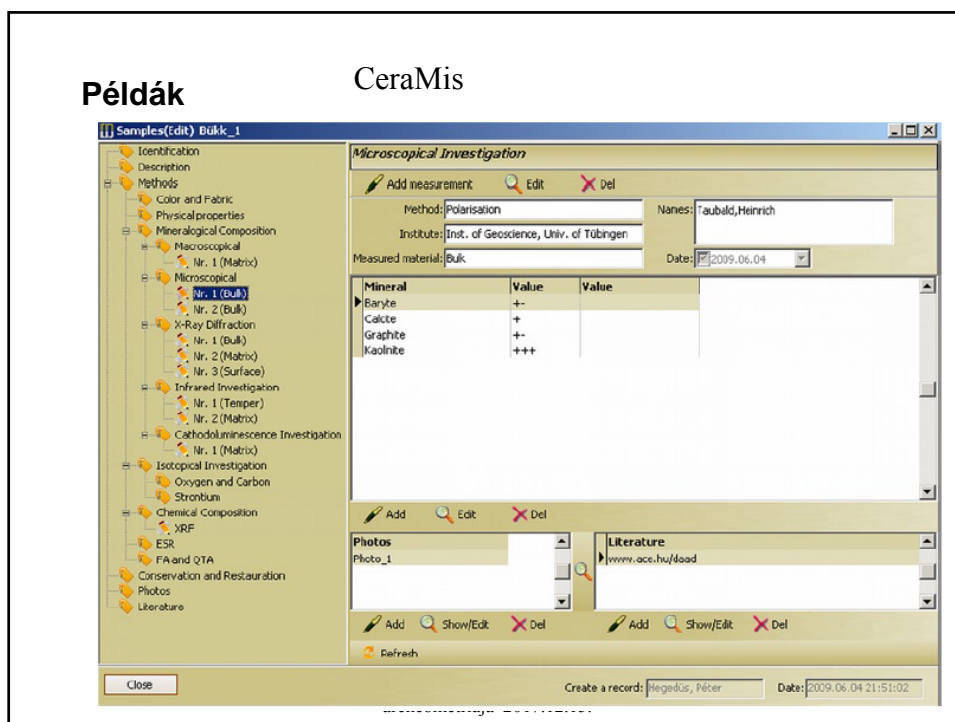
Georeferencing

Centroid latitude: 46.565954
Centroid longitude: 17.269281
Minimum latitude:
Minimum longitude:
Maximum latitude:
Maximum longitude:
Geodetic datum:

Ok Add Show/Edit Delete Map Cancel Created by: DAAD3 Date: 2009.12.21 16:00:12

Példák

CeraMis

Elérhető példák

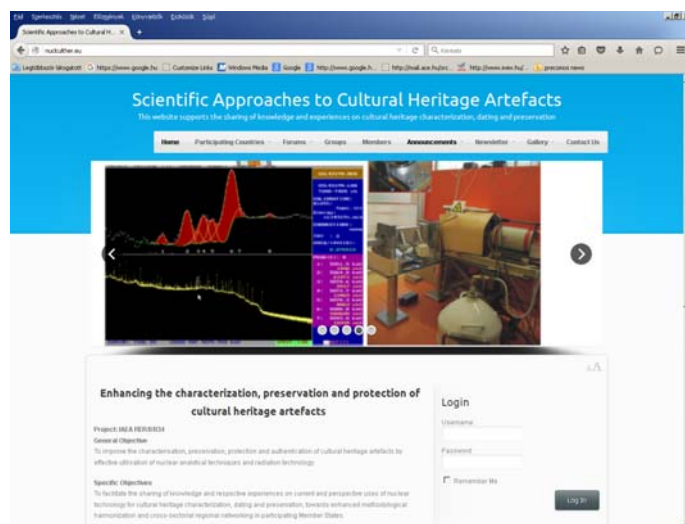
- <http://www.ace.hu/litot/>
- <http://www.ace.hu/atlas/>
- <http://www.historic-quarries.org/>
- <http://www.ace.hu/schaf/>
- <http://missmarble.de/download.html>
- <http://adtplus.arcanum.hu/hu/>

(http://soi.cnr.it/archcalc/indice/PDF21/17_Zoldfoldi_et_al.pdf)

Tervezett portál (nyilvános archeometriai tárgyú adatbázisok)

sacha-portal.com

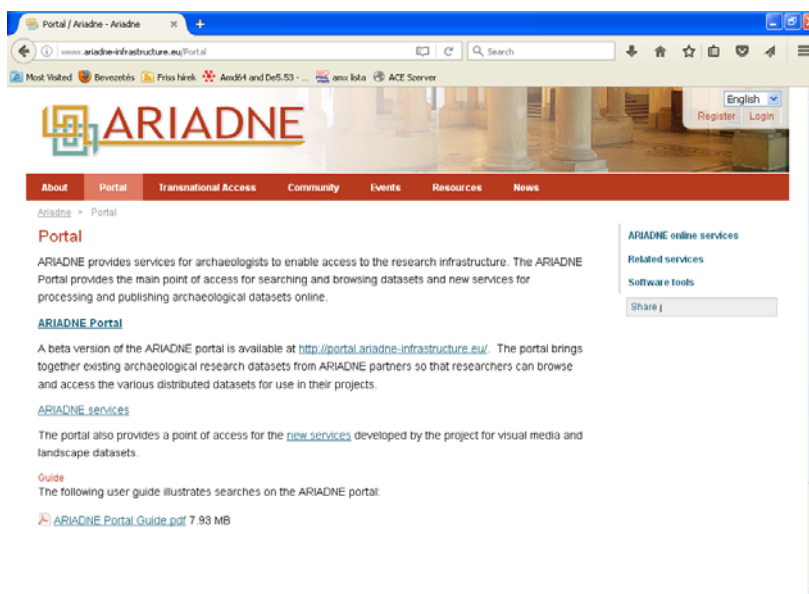
sajnos, befuccolt...

archeometriaja 2017.12.15.

Ariadne portál

www.ariadne-infrastructure.eu/Portal

Ariadne portál

www.ariadne-infrastructure.eu/Portal

Home page | Internationál Cloudb... ACE Server
ariadneinfrastructure.inm.hu

SWITCH TO ENGLISH REGISZTRÁCIÓ BEJELENKEZÉS

MAGYAR NEMZETI MŰZELUM

HOBIVAN MŰKÖDÖK? SZAKMAI PARTNEREINK? LELEMLÉNYEK FELTÖLTÉSE? A PROJEKTRŐL KAPCSOLAT KERESÉS HÍREK HÍRLEVÉL

keresés / 59 582 lelőhely / 1158 779 fájl / 5 957 700 keresőkifejezés

KERESÉSI KIFEJEZÉS

NDK: Visszaszon az előbbiak ki...
KÖRISZAK: Visszaszon az előbbiak ki...
ALKÖRISZAK: Visszaszon az előbbiak ki...

KULTÚRA, NEMZETISÉG: Visszaszon az előbbiak közül...
FÁZIS: Visszaszon az előbbiak közül...

Alaphelyzet
Részletes
Keresés

LISTA TÉRKÉP

Kocszkövek, keramikák és remek archeometriája 2017.12.15.

Ariadne portál

www.ariadne-infrastructure.eu/Portal

Home page | Internationál Cloudb... ACE Server
ariadneinfrastructure.inm.hu

Most Visited Bevezetés Friss hírek And64 and De5.53... amx lista ACE Server User login | IOC-2

LISTA TÉRKÉP

Visszaszon az előbbiak közül Visszaszon az előbbiak közül

Keresés

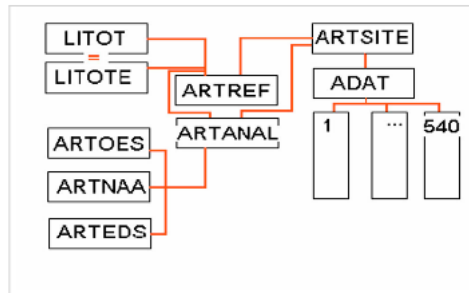
népszerű keresések

archeometriája 2017.12.15.

OTKA K-100385 projekt adatbázis

Litotéka adatbázis

adatbázis modell: > 1990

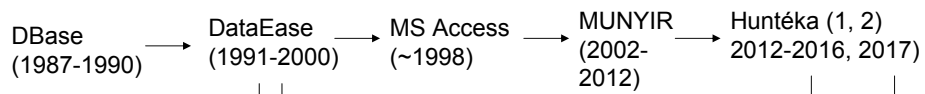

Köeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Litotéka adatbázis

adatbázis történet (vázlatosan...)

Litotéka
(MySQL 2012-)

Catalogues Vol I., II (1991, 2000) - en

Internet version for base fond
(1986), hu, en
<http://www.ace.hu/litot>

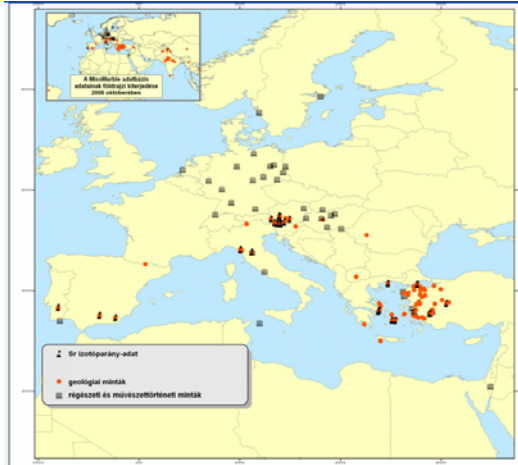
Europeana

webkatalógus

Köeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Miss Marble típusú adatbázisok

Zöldföldi, Judit-- Hegedüs Péter-- Székely Balázs
MissMarble - egy archeometriai, művészettörténeti és műemlékvédelmi célú, internet-alapú, interdiszciplináris adatbázis / Interdisciplinary data base of marble for archaeometric, art historian and restoration use}, Archeometriai Műhely 2008 5/341-50
{http://www.ace.hu/am/2008_3/AM-08-03-ZJ.pdf }

Köszközők, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Miss Marble típusú adatbázisok

Archeologia e Calcolatori
21, 2010, 301-314

CERAMIS: interactive
internet-based information
system on Neolithic pottery

J. Zöldföldi, V. Leno, B.
Székely, V. Szilágyi, K.T.
Biró, P. Hegedüs

Fig. 1 – Logo of the *CeraMis* software.

Köszközők, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Miss Marble típusú adatbázisok

The screenshot shows a software window titled 'Samples(Edit) Bükk_1'. On the left is a tree view with categories like Identification, Description, Methods, Color and Fabric, Physical properties, Mineralogical Composition, etc. The main area is titled 'Identification' and contains the following fields:

- Sample ID: 10592
- Sample name: Bükk_1
- Date of Sampling: 2007.01.21
- Short Desc.: Geological Sample, Clay of Felsővadász
- Sample type: Geological S. Archaeological S. Other
- Locality of Geological Samples**
 - Locality: Felsővadász
 - Continent: Europe
 - Country: Hungary
 - Geo. Unit: Pannonian Basin
- Samples storage places**
 - Name: Bró, Katalin
 - Instit.: Hungarian National Museum
- Sampled by**
 - Name: Bró, Katalin
 - Instit.: Hungarian National Museum

At the bottom, there are 'Save' and 'Refresh' buttons, and a status bar showing 'Create a record: Hegedüs, Péter' and 'Date: 2009.06.04 21:51:02'.

Fig. 2 – Identification sheet including the basic information of the samples: ID, name, sample type, sample storage place, etc.

Megjegyzések (HP):

Az első MissMarble rendszer egy natív (windows-on futó) alkalmazás volt. Tehát egy program, amit minden felhasználónak telepíteni kellett a gépén. A program kapcsolódik egy "központi" szerveren lévő PostgreSQL adatbázishoz. Idővel, a használat során begyűjtöttünk tapasztalatokat, nehézségeket.

Ahhoz, hogy egy felhasználó futtatni tudja:

- el kellett neki juttatni a "fájlokat"
 - az intézményi rendszergazdával egyeztetve, telepíteni kellett a programot
 - a helyi hálózati infrastruktúrában, a hálózatgazdának utat kellett biztosítani a programnak, hogy el tudja érni az adatbázist (port nyitás)
- (És ezt annyiszor meg kellett tenni, ahány gépen csak használni szeretne volna)

Megjegyzések folyt. (HP):

Aztán az évek elteltével, a világ egyre inkább arra tartott(tart), hogy a natív rendszereket rendre webes alkalmazások váltották fel.

Ez a jelenség, a mi MissMarble-s tapasztalatainkkal egybevetve minket is arra ösztönzött, hogy áttérjünk a webes felületre.

Egy weboldal esetében, a fent leírt nehézségek megszűntek, hiszen a felhasználónak csak egy böngészőre van szüksége (no meg internetre) és innentől kezdve bárholnan be tud jelentkezni a rendszerbe.

Megszűnt a PC adta korlát is, hiszen napjainkban már mindenki zsebében ott lapul az okostelefon, vagy egy táblagép, ami szintén lehetőséget ad a böngészésre és így akár egy esetleges terepmunka során is elérhető a rendszer.

(Ezzel kapcsolatban ugyanakkor azt is be kell látnunk, hogy a jelenlegi webes felület létrehozásakor nem volt szempont, hogy telefonon kényelmesen lehessen dolgozni a rendszerben (a kis kijelző méret miatt), de táblagépen már egész jól használható.

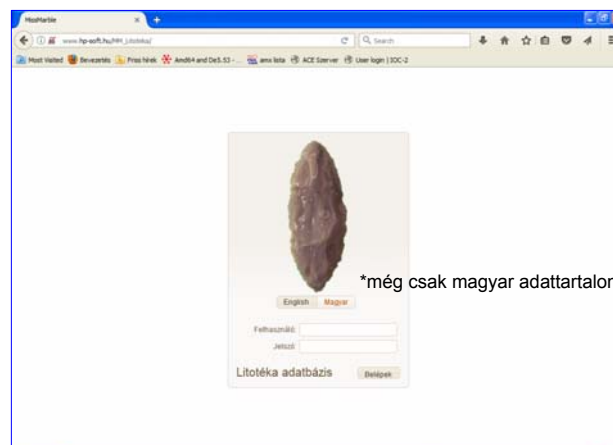
De egy tervezett következő verzióban már igyekszünk szem előtt tartani és nagyobb hangsúlyt fektetni a reszponzivitásra)

A webes változat adatbázis motorja a MySQL lett.

Köszközők, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

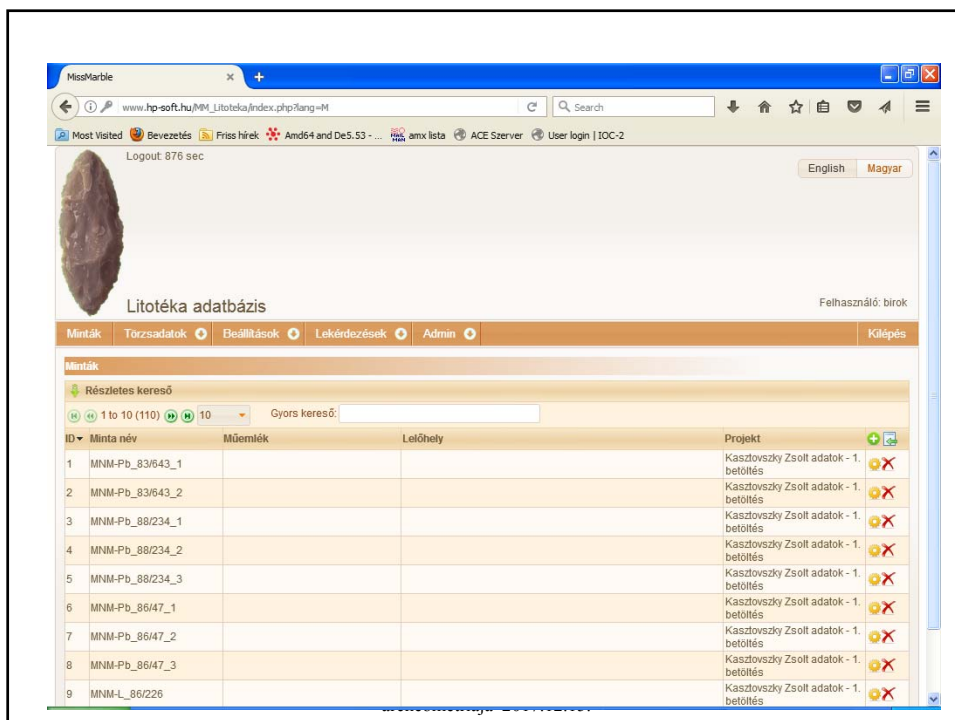
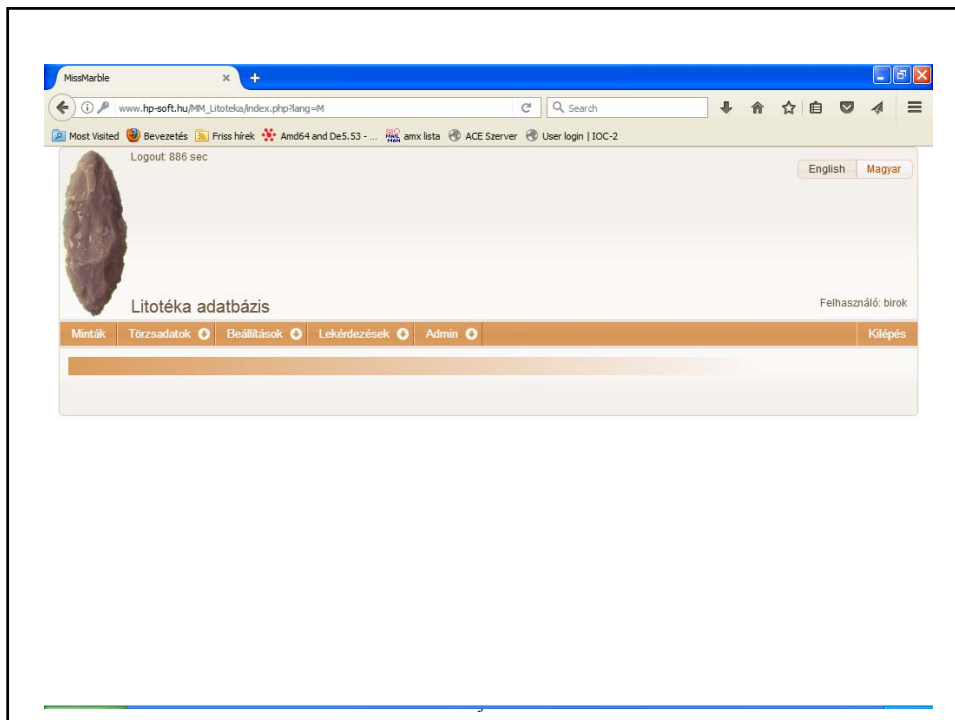
http://www.hp-soft.hu/MM_Litoteka/

Litotéka
(MySQL 2012-)

*még csak magyar adattartalom van kidolgozva

Köszközők, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

www.hp-soft.hu/MM_Litoteka/index.php?lang=M

Bevezetés Friss hírek Amd64 and De5.53 amx lista ACE Szerver User login | IOC-2

Tulajdonságok

- Alapadatok
- Leírások
- Fotók
- Color and fabric
- Mineralogic investigation
 - Macroscopical
 - Microscopical
 - X-Ray Diffraction
 - Nearinfrared Investigation
 - Infrared Investigation
 - Raman-Spektroszkópia
 - Cathodoluminescence Inv.
 - Thermogravimetrie
- Kémiai mérések
 - mérés 1. (261)
 - Fizikai tulajdonságok
 - Izotópos mérések
 - Stabil
 - Radiogén
 - Conservation&Restaulation
 - Irodalom
 - Mellékelt fájlok

Kémiai mérések

Mérés ID: 261

Measures material: Teljes minta

Intézmény: MTA Izotópkutató Intézet

Vizsgálati módszer: PGAA prompt gamma aktivációs vizsgálat

Mérés dátuma:

Nevek: Kasztovszky Zsolt

Típus leírás:

Oxidos				Nem oxidos			
Elem név	Érték	Érték		Elem név	Érték	Érték	
SiO ₂	N/A	52.8	X	S	< D.L.		X
TiO ₂	N/A	1.034	X	Cl	< D.L.		X
Al ₂ O ₃	N/A	10.8	X	B	N/A	0.226	X
Fe ₂ O ₃	N/A	1.6	X	Sm	N/A	0.000325	X
MnO	N/A	1.81	X	Gd	N/A	0.000382	X
MgO	< D.L.		X				X
CaO	N/A	29.15	X				X
Na ₂ O	N/A	1.05	X				X
K ₂ O	N/A	0.25	X				X

Logout: 885 sec

English Magyar

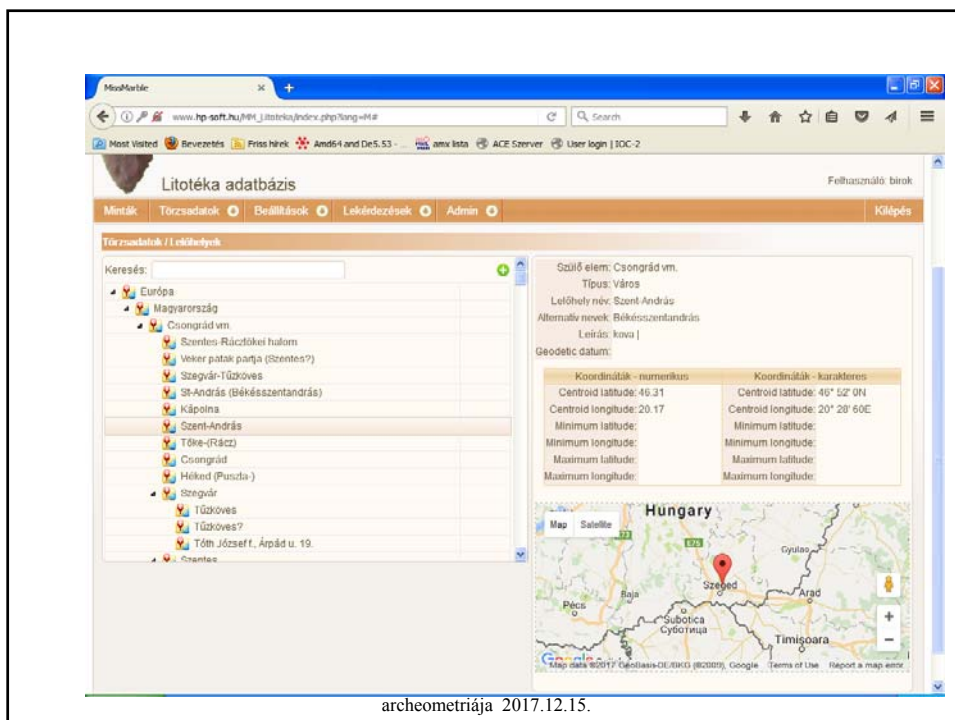
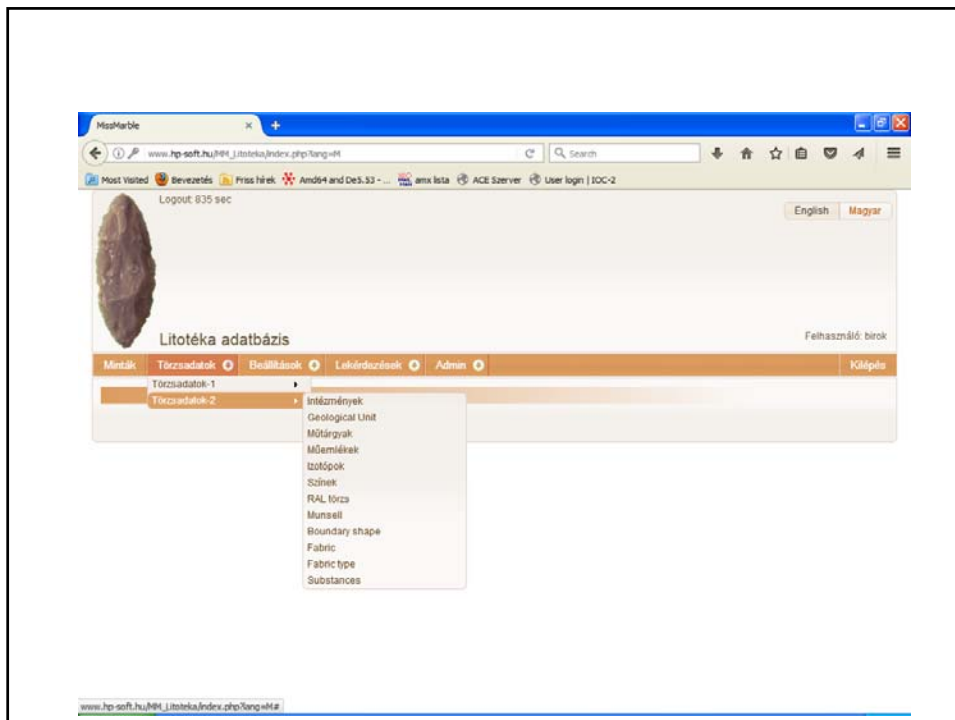
Litoteka adatbázis

Felhasználó: biro

Minták: Törzsadatok Beállítások Lekérdezések Admin Kilépés

- Törzsadatok-1
 - Törzsadatok-2
 - Kötnensek
 - Országok
 - Városok
 - Projektek
 - Leőhelyek
 - Körök
 - Tárgy típusok
 - Anyagok
 - Vizsgálatok
 - Kémiai elemek
 - Stemélyek
 - Journals
 - Irodalom

www.hp-soft.hu/MM_Litoteka/index.php?lang=M

Jelenlegi adattartalom

- törzsadatok
- publikált tanulmányok (irodalom)
- Kasztovszky et al. 2008 adatok
- Rómer 1878 katalógus és térkép adatok

Kőeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Merre van az előre?

- adatbázis feltöltés
- használók
- adattartalom ?
- szolgáltató?
- üzemeltetés ?

Kőeszközök, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

Merre van az előre?

- adatbázis feltöltés
- használók
- adattartalom ?
- szolgáltató?
- üzemeltetés ?

aktuális célkitűzés: obszdián adattartalom erősítése

<http://ioc-2019.ace.hu/>

Köszközők, kerámiák és fémek
archeometriája 2017.12.15.

The image shows a screenshot of a web browser displaying the homepage of the International Obsidian Conference. The browser's address bar shows the URL <http://ioc-2019.ace.hu/>. The page features a large banner image of a mountain range under a cloudy sky. The text on the banner reads "International Obsidian Conference" and "27-29 May 2019". Below the banner is a navigation menu with the following items: Home, Information, Presentations, Excursions, Program, Important deadlines, Contact, and Archives. At the bottom of the page, there is a graphic with several dark, sharp obsidian objects and a yellow diamond-shaped sign that says "UNDER CONSTRUCTION" with a crossed-out hammer and pickaxe icon. The browser's taskbar at the bottom shows several open tabs, including "Most Visited", "Bevezetés", "Fris hírek", "Amd64 and DeS.53 - ...", "amx lista", "ACE Szerver", and "User login | IOC-2".